CYNGOR CEFN GWLAD CYMRU
COUNTRYSIDE COUNCIL FOR WALES

DISGRIFIAD SAFLE O DDIDDORDEB GWYDDONOL ARBENNIG

GWYNEDD **CEUNANT CYNFAL**

Dvddiad Hvsbysu: 1971, 1977, 1983

Cyfeirnod Grid Cenedlaethol: SH 700413

Mapiau Ordnans: 1:50,000 Rhif Taflen: 124
1:25,000 Rhif Taflen: SH64, SH 74

Arwynebedd y Safle: 36.3 ha

Disgrifiad:

Ceunant coediog ysblennydd ar yr Afon Cynfal islaw Ffestiniog. Mae Ceunant Cynfal gyda'r mwyaf gwych o geunentydd ym Mhrydain. Torrodd yr afon drwy greigiauu asid, a rhai mwy basig, I ddyfnder o 45 medr mewn mannau gall adael ochr o glogwynni serth a chreu nifer o raeadrau mawrion. Derw Digoes *Quercus petraea* yw'r rhan fwyaf o'r coed gyda pheth Bedw *Betula pubescens,* Cyll *Corylus avellana*, Ynn *Fraxinus excelsior*, Criafol *Sorbus aucuparia*, Celyn *Hex aquifolium* a Llwyfen Llydanddail *Ulmus glabra*. Plannwyd peth Llarwydd *Larix decidua* a chonwydd eraill mewn mannau gall amharu ar naturioldeb y coed yma ac acw.

Mae i'r ceunant gynulliad eithriadol o fwsogau a llysiau'r afu yn cynnwys rhai megis *Dichranum scottianum*, *Lepidozia pinnata*, *Hylocomium umbratum* ac *Isothecium holtii*, y rhain yn ddibynnol ar yr amodau llaith tyner sy'n bodoli yn y ceunant. Mae'r rhedynau'n doreithiog ac yn cynnwys y ddau rywogaeth o Redynach Teneuwe, *Hymenophyllum wilsonii* a *H. tunbrigense*, Ffawydd Redynen *Thelypteris phegopterls* a'r Farch Redynen Fenyw *Athyrium filixfemina*. Ceir yma amrediad da o gen hefyd, llawer ohonynt yn tyfu ar y derw mwyaf. Mae yma boblogaeth ardderchog o adar sy'n nodweddiadol o goedwigoedd derw gorllewinol yn cynnwys Telor y Coed, Tingoch, Gwybedog Brith a Delor y Cnau.

Ceir mynediad i rannau o'r ceunant hyd lwybrau cyhoeddus a daw nifer o bobl hyd y rhain i weld y rhaeadrau godidog. Mae Nant y Brysgyll syln llifo i'r Afon Cynfal wedi ei llygru'n drwm a charthion.

Sylwadau:

Lleolir y safle o fewn Parc Cenedlaethol Eryri.

NID yw'r ddogfen hon yn fersiwn gyfreithiol derfynol ac mae wedi cael ei fformatio, ei diweddaru a'i golygu'n rhannol i'w defnyddio ar Wefan y Cyngor Cefn Gwlad. Ni ddylid defnyddio'r ddogfen hon yn unrhyw achos cyfreithiol, ymchwiliad cyhoeddus nac unrhyw apêl neu wrandawiad arall.

Os byddwch angen copi cyfreithiol llawn o'r ddogfen, cysylltwch â'r Cyngor Cefn Gwlad yn ysgrifenedig os gwelwch yn dda.